

Dynamiczny Indeks Konsumpcji

indekskonsumpcji.pl

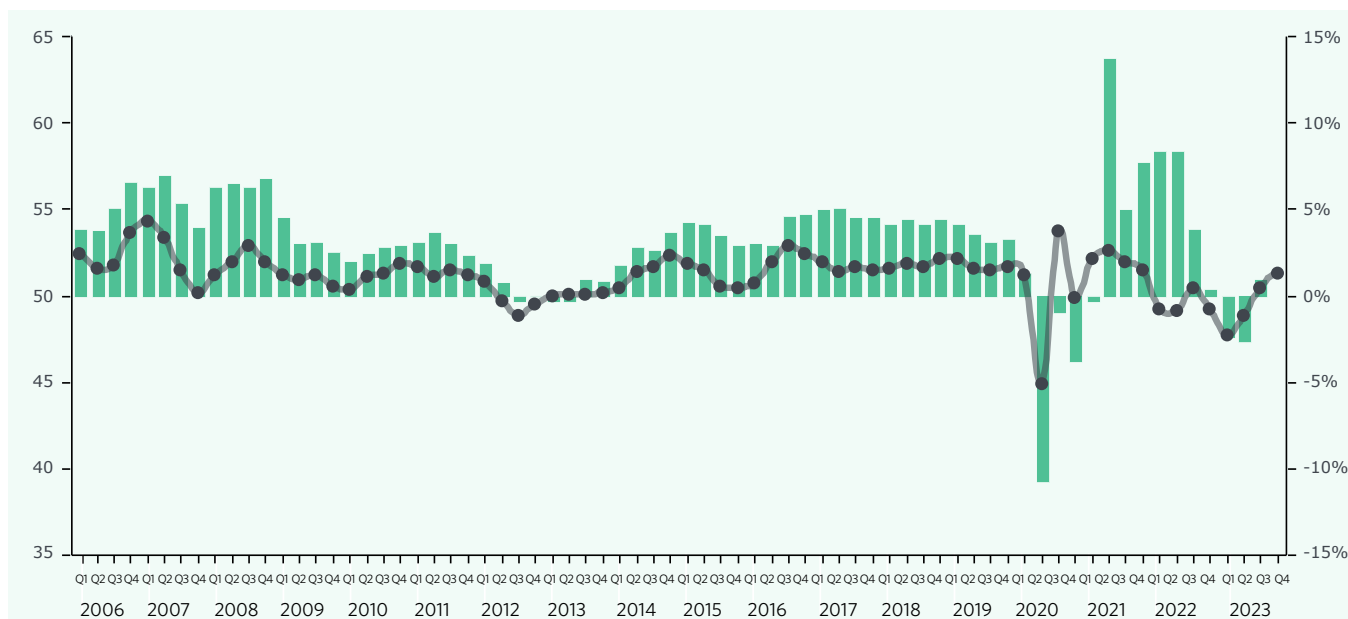
Styczeń 2024

Dynamiczny Indeks Konsumpcji (DIK) to wskaźnik koniunktury przygotowywany przez Politykę Insight na podstawie danych fundacji Polska Bezgotówkowa. DIK pozwala przewidzieć, jak będzie kształtować się realna dynamika konsumpcji w Polsce, zanim GUS opublikuje pełne dane o PKB i jego składowych.

Wskaźnik ukazuje się raz na kwartał. Wartość DIK powyżej 50 pkt oznacza wzrost realnej konsumpcji, wartość poniżej tego poziomu - jej spadek.

Szczegółowe dane na temat DIK, metody jego obliczania i wartości jego subindeksów można znaleźć na stronie www.indekskonsumpcji.pl

Dynamiczny Indeks Konsumpcji a realna odsezonowana dynamika konsumpcji w latach 2006-2023 (r/r)

● Dynamiczny Indeks Konsumpcji
(pkt, lewa oś)

■ Realna odsezonowana dynamika konsumpcji
(r/r proc., prawa oś)

Źródło: Obliczenia własne.

DIK zapowiada przyspieszenie konsumpcji

W IV kw. 2023 r. wydatki konsumpcyjne zaczęły rosnąć. Najmocniejsze odbicie widać w wydatkach na usługi, zwłaszcza zdrowotne i upiększające.

Dane za IV kw. 2023 r.

Wskaźnik DIK wyniósł 51,27 pkt. Wzrósł więc do najwyższego poziomu od grudnia 2021 r. - w porównaniu z III kw. 2023 r. zwiększył się o 0,9 pkt. Sygnalizuje to pierwszy od dwóch lat wyraźny wzrost wydatków konsumpcyjnych w ujęciu realnym, czyli po oczyszczeniu z inflacji. Ożywienie wynika głównie ze spadku inflacji - wcześniej wzrost cen wymuszał poszukiwanie tańszych produktów i ograniczał skalę zakupów towarów i usług. Jednak od III kw. 2023 r. wynagrodzenia w gospodarce rosły szybciej niż ceny, w tym zwłaszcza dóbr podstawowych - paliw, żywności i nośników energii. Pozostawiło to w budżetach gospodarstw domowych przestrzeń do zwiększenia wydatków na inne kategorie towarów oraz na usługi.

Nadal spadają wydatki w sklepach. Subindeks DIK w kategorii „sprzedaż detaliczna” pozostał poniżej poziomu 50 pkt, ale kontynuował tendencję wzrostową: wyniósł 49,2 pkt. wobec 48,2 pkt. w III kw. i 46,7 pkt w II kw. 2023 r. Było to mniej niż we wszystkich pozostałych kategoriach. Słaby popyt w sklepach wynikał z kilku czynników. Po pierwsze, powroty uchodźców do Ukrainy zmniejszyły liczbę konsumentów, co było szczególnie widoczne w sklepach odzieżowych, które w 2022 r. odnotowały bardzo silne wzrosty obrotów. Po drugie, malejąca liczba mieszkań oddawanych do użytkowania obniżała popyt na sprzęt RTV i AGD. Po trzecie, ogólne nastroje konsumentów wciąż pozostają negatywne, co ogranicza ich skłonność do zakupów dóbr trwałego użytku. Wzrost realnych dochodów przełożył się jednak na zaprzestanie oszczędności na podstawowych produktach spożywczych - po raz pierwszy od połowy 2022 r. zaczęły rosnąć obroty w sklepach z żywnością.

Sezon zimowy przyniósł dalsze odbicie popytu na usługi turystyczne. Subindeks DIK w kategorii „hotele, restauracje i rekreacja” wyniósł w IV kw. 51 pkt wobec 50,2 pkt kwartał wcześniej. To kolejny kwartał z wynikiem powyżej 50 pkt w tej kategorii, co sygnalizuje, że Polki i Polacy odbudowują swój popyt na usługi turystyczne po okresie pandemii, wojny i spadku dochodów. Najsilniej rosły jednak wydatki na usługi rozrywkowe, w tym wizyty w kinach i teatrach, co potwierdza, że wakacyjne odbicie nie było tylko chwilowym wzrostem

popytu napędzanym nowymi premierami kinowymi, ale powrotem do przedpandemicznych zwyczajów konsumpcyjnych. Zmiany w strukturze wydatków widać też w przypadku kategorii „edukacja” - w IV kw. liczba transakcji była aż o 23 proc. wyższa niż rok wcześniej, sygnalizując powroty na korepetycje, zajęcia doszkalające czy kursy językowe.

Rosły wydatki na zdrowie i urodę. Subindeks DIK w kategorii „zdrowie i uroda” wyniósł 56,1 pkt. Wzrósł tym samym czwarty kwartał z rzędu (w III kw. był na poziomie 55,1 pkt) i pozostawał na najwyższym poziomie ze wszystkich badanych przez nas kategorii. W naszej ocenie to rezultat nakładania się na siebie kilku długookresowych trendów. Po pierwsze, rośnie świadomość zdrowotna w Polsce, która sprzyja zwiększaniu wydatków na profilaktyczne usługi zdrowotne - od szczepień po badania okresowe. Po drugie, starzenie się społeczeństwa zwiększa popyt na leki i zabiegi medyczne. Po trzecie, zabiegi upiększające, w tym zwłaszcza proste usługi kosmetyczne, stają się dla Polek i Polaków dobrem podstawowym, czyli usługą kupowaną niezależnie od zmian dochodów. W IV kw. zmalały w ujęciu rocznym jedynie obroty w aptekach, co zapewne było związane z efektami wysokiej bazy z 2022 roku, gdy mieliśmy do czynienia z silnym wzrostem zachorowań równocześnie na kilka chorób wirusowych - COVID, grype i RSV.

CO Z TEGO WYNIKA

Wzrost wskaźnika DIK w IV kw. sygnalizuje rozpoczęcie trendu wzrostowego w konsumpcji, a tym samym zakończenie okresu stagnacyjnego w gospodarce. Malejąca inflacja, przy utrzymującej się dwucyfrowej dynamice płac, sprzyja zwiększaniu wydatków konsumpcyjnych, w tym zwłaszcza na towary i usługi luksusowe, jak wyjścia do kin, teatrów i restauracji czy wyjazdy wypoczynkowe. W rezultacie oczekujemy, że to konsumpcja będzie najsilniejszym motorem wzrostu w tym roku - według naszych prognoz wzrośnie o 2,4 proc., co przyczyni się do wzrostu całego PKB o 2,2 proc. średniorocznie. Najsłabszym ogniwem konsumpcji pozostaną wydatki na meble oraz sprzęt RTV i AGD w związku z malejącą liczbą oddawanych do użytku mieszkań.

Autor
indeksu

Adam Czerniak
Główny ekonomista
Polityka Insight

polskabezgotowkowa.pl

POLITYKA
INSIGHT

politykainsight.pl